

Prirodopisno-natoroznansko polje.

P a v.

Ni je menda lepše in prevzetnejše domače ptice od pava. Povsod, koder hodi, ponaša se s svojo lepoto, kakor bi hotel reči, da je ni na vsem svetu lepše ptice od njega. Otroci ga imajo zelo radi, veselo letajo za njim in ga podé po dvorišči, dokler jim ne uide na kako streho ali na kak drugi vzvišeni kraj. Nù pustimo jim to veselje, da mu le nič žalega ne storé, česar se pa ni bati, ker so zgolj dobri in poslušni otroci, ki ne storé nobenej živalci nič žalega, dobro vedoč, da vsaka žival bolečino ravno tako čuti kakor človek. Seljanov Gregorček je sicer nekoliko razposajen, rad ponagaja svojim tovarišem, pa tudi ži-

valij ne pusti v miru, ali drugače je prav priden in dobrovoljen deček, ki se pridno uči v šoli in rad sluša učitelja in stariše svoje. A pustimo Gregorčka in čujmo, kaj nam pripoveduje pav sam o sebi. Pripoveduje nam takó-le: „Domá sem v daljnji Indiji, v jako rodovitej in bogatej deželi, tam nekje v Aziji, ki je bajé največji del sveta, kakor se učite v šoli. Moja domovina, Indija, ima obilo zlatá in srebrá, a to še ni vse, tudi drazega kamenja in dragocénih dišav ima toliko, kakor nobena druga dežela na vsem svetu. Pravijo, da je baš v Indiji, mojej domovini, stal raj, to je óni lepi vrt, v katerem sta bila prva človeka, Adam in Eva, pa tudi prvi pav, moj práded, ki ga lahko vidite na vsakej podobi, ki vam kaže raj s prvima človekoma in živalmi, ki jih je ustvaril ljubi Bog. Nekdaj so ljudjé kar vréli v mojo domovino Indijo, da bi si ondú poiskali sreče in bogastva. Nekateri so tudi našli, česar so iskali, drugače bi se ne bilo povrnilo toliko bogatecev ali tako zvanih „zlatih strijcev,“ ki so si nanegli toliko bogastva iz moje pa v svojo domovino, da je svet kar debelo gledal in se čudil tolikim dragoce- nostim, ki se ne dobé nikjer drugej, kakor le v Indiji, kder je moj rod domá. To mi lahko verjamete, ako pogledate moje prekrasno perje, od katerega odséva indijsko zlato in drago kamenje. Ljudjé pravijo, da se preveč ponašam s svojo lepoto in sem velik ošabnež mej kurami, nu jaz jim ne ugovarjam tega, ali vprašal bi vender rad, če ima kje kaka kura ali sploh kaka druga ptica toliko prekrasno se odsevajočega perja, kakor ga imam jaz. In zato naj bi ne bil ponosen? A to

še ni vse. Le pogledjte me, kaj imam na glavi! Na drobnej glavi nosim pérnat venec ali krono. Ali ima kaka druga ptica kaj tacega? In vrat in prsi moje pogledjte, kako se vse to preлива iz temno modre barve v zlato zelenkasto. Na hrbtu imam peresa, podobna v čistem zlatu se blestečemu oklepu. A lepôta vseh lepôt je moj rep, kadar ga razgrnem v prekrasno pisano kolo. Kaj tacega ne zmôre nobena druga žival. Ali vidite na širokem konci razprostrtega kolesa prekrasno oko, ki se blestí v prelepih mavričinih barvah? To je v resnici oprava, katere smem biti ponosen, kakor nobena druga žival. Nogi imam visoki in nad zadnjim prstom vsake noge ostrogo, kakor petelin. Ljudje pravijo, da sem proti kuretni preveč ošaben ter ne maram za njih družbo; tega tudi ne tajim, ker sem najraje sam, pa tudi ne maram za družbo, ki je toli nizkega rodú, da se z menoj niti najmanje primerjati ne more, a sovražim pa nikogar ne, razven ónega cigana purana, ki hodi po dvorišči kakor bi si ga bil on sam v najem vzel. Ta grdavs je prav hudoben proti meni. Kavsa me in skube, kakor bi bil jaz za „nebodigatreba“ pri hiši.

Po leti sem najraje zunaj na svežem zraku, kar mi prav dobro dé. Da-si mi zima dosti ne škoduje, vender le raje vidim, če sem tudi po zimí na gorkem. Moja posebna lastnost je, da rad vzletim na višočine, bodi-si vže na streho ali na kak zid ter od ondod kričim in opozarjam memogredoče na svojo lepôto in ponós. Kure in druge domače ptice sicer pravijo, da imam zeló neprijeten glas, ali jaz jim tega ne verojamem, ker vem, da me le zavidajo zaradi moje izvanredne telesne lepote.

Kdaj je moj rôd prišel k vam v Evropo, tega ne vem za gotovo, ker mi se ne ljubi čitati in brskati po knjigah, kder stoji pisano o mojih prádedih. Slišal pa sem, da stoji nekje zapisano, kako so stari Rimljani zeló čislali naš mladi rod in so se na mizo popašnih cesarjev nosile polne skledé naših jezikov in možgan. Tudi pozneje so še imeli pri velikih pojedinah pečenega pava na mizi, kar pa zdaj ni več v navadi, odkar so prišli ti neumni in trapasti purani iz Amerike v Evropo. To je pravo, saj ga tudi nimam večjega sovražnika mej pticami, kakor je bahačasti in togotni puran, ki se vže jezí, če človek le malo zažvižga. Šopiri se in bahá s svojim umazaním perjem, da ga je le smešno gledati.

Toliko za danes. Zapomnite si vse to, otroci, da bodeite znali povedati, kadar vas kdo kaj vpraša o meni.“

—é.

Zakaj kukavica samó do Kresa kuka?

Ko so hudobni Židje Jezusa iskali, skril se jim je pod brinjev grm; zato ima brinjevo zrno še zdaj križ v sredi. A kukavica je Jezusa pod brinjevim grmom ugledala in zakukala: „Kuku! kuku! tukaj je!“ — A Jezus je kukaviči rekel: „Oj ti nespametna ptica, zakaj si me izdala? Za kazen bodeš vse leto kukala?“ A kukavica mu je odgovorila: „Vse leto še kukati ne bodem mogla.“ Jezusu se je ptica smilila in rekel jej je, da bode kukala samó do Kresa. Zato kukavica samó do Kresa kuka.

Zapisal J. Barle.